

La lectura i la seva didàctica

Presentació Daniel Gabarró

Trobada Pedagògica Nous abordatges per a l'aprenentatge escolar

Visió, lectura i escriptura

23.11.2013

ICE UdI Lleida

Què vol dir llegir?

- 1.- Extreure idees d'un text
- 2.- organitzar-les jeràrquicament
- 3.- dins el nostre mapa cognitiu

Tres hipòtesis acadèmiques del text a qui llegeix i viceversa

- Del text al lector/a
- Del lector/a al text
- Interacció amb esquemes mentals previs: donem i rebem informació

Etapes en l'aprenentatge de la lectura

- Immersió prelectora
- Dominar el codi: lletres i paraules
- Lectura decodificadora
- Lectura per imatges de paraules, global

Etapes en la millora de la comprensió lectora

- Comprensió literal: previ però no garanteix cap esquema mental real, cap comprensió real.

La Laia esticurava un po, i l'artamunia a la Carme.

L'Albert no pintalucava pos ni tenes, perquè la Laia i la Carme custonien nipes.

a.- Qui esticurava un po?

b.- Per què l'Albert no pintalucava pos ni tenes?

c.- Què costunien la Laia i la Carme?

Etapes en la millora de la comprensió lectora

- Comprensió interpretativa: es pot resumir el contingut del text i entendre les relacions jeràrquiques internes.

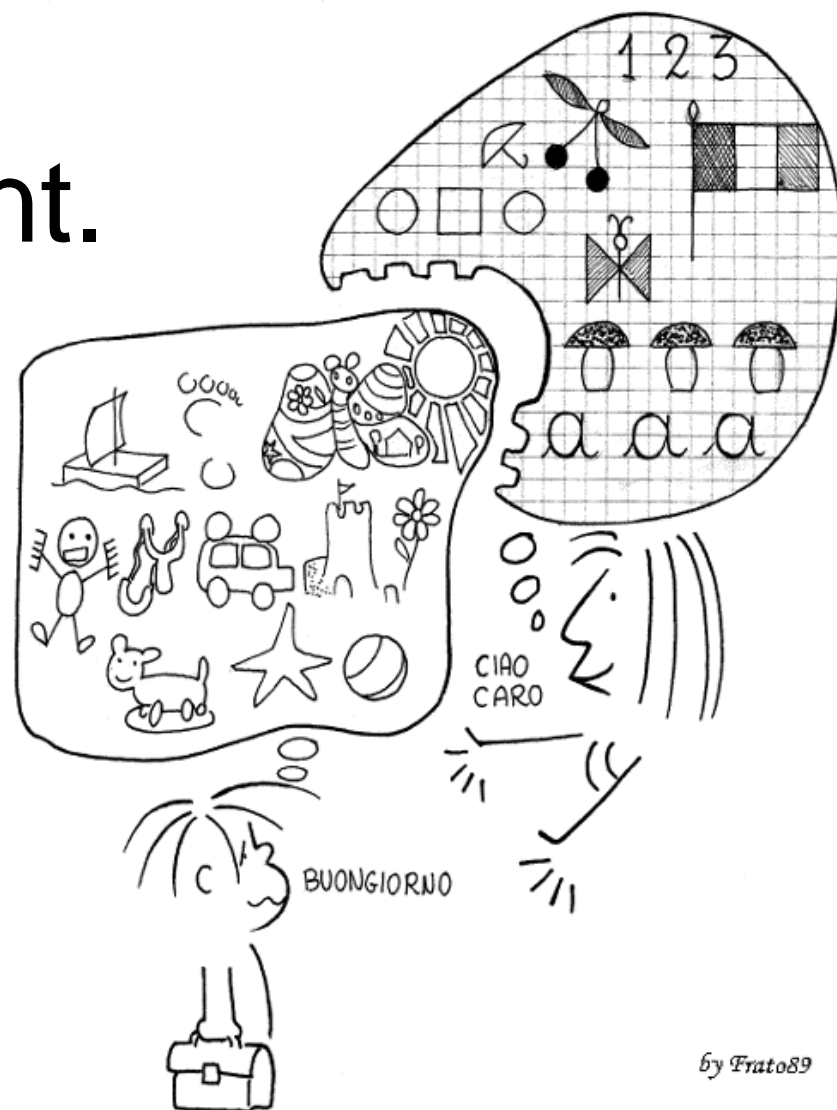
Etapes en la millora de la comprensió lectora

- Comprensió reflexiva: s'avalua allò llegit en funció dels coneixements i valors personals.
- Comprensió apreciativa: a més de l'anterior, existeix un vincle emocional/significatiu intens.

Llegir per comprendre, comprendre per alliberar-se

Lectura i apoderament.

Educació: despesa o inversió?

Dificultats

Previs

- Mirar i no veure. Reeducació ocular.
- Motors, lateralització, audició...

Centrals

- De decodificació (sil·labeig, subvocalització, regressió, canvi de línia, moviments de cap...).
- **De comprensió:** a.- no tinc esquemes de coneixement on ubicar-ho; b.- el text no és adequat per despertar els esquemes existents; c.- la interpretació no coincideix amb la de l'autor/a.

Ensenyar la comprensió lectora

Modelatge de l'abans, durant i després:

- 1.- Exemple davant el grup: explicitar processos interns.
- 2.- En petit grup.
- 3.- Individualment.

CLAU: descobrir el procés a ensenyar.

OBSERVAR-SE, DESCRIBRE, MODELAR.

Ensenyar la comprensió lectora

De 17.997 minuts de lectura escolar a llengua, només 50 minuts explicitaven els passos mentals. (Durkin 1981)

Ensenyar la comprensió lectora

Processos mentals de la comprensió i el plaer lector:

- **Reàlia:** **novel·les**, **contes**, poesia, còmics, catàlegs, instruccions, anuncis, cartells...
- **Acadèmics:** **impresos** i digitals (hipertextos, amb audiovisuals...). Segons l'àrea de coneixement (matemàtics, històrics, filosòfics, de ciències naturals...).

Llegir és re-construir
el significat del món